

Economie

Hfst 0: Inleiding

Wat is economie en basisbegrippen

1. Het doel vd economische wetenschap

Elke menselijke beslissing of handeling heeft economische gevolgen

Oefening: verder studeren
Economische gevolgen?

-
-
-
-
-
-

1. Het doel vd economische wetenschap

Elke menselijke beslissing of handeling heeft economische gevolgen

→ KEUZEPROBLEEM

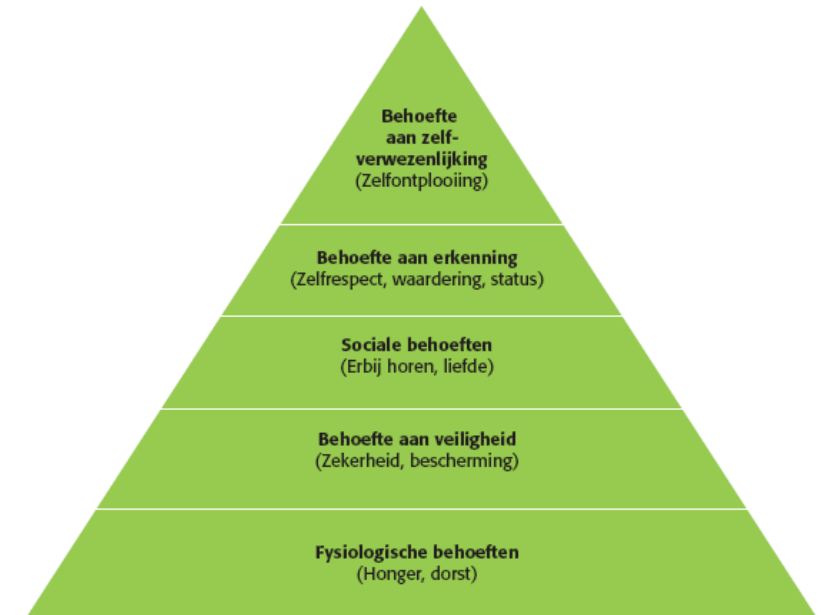
Behoefte

Definitie: Een **behoefte** is een aanvoelen van een tekort en het verlangen om dit tekort op te heffen.

Universeel en oneindig

Bv Behoeftepyramide van Maslow

- Primaire of levensnoodzakelijke behoeften
 - bv honger & dorst → voeding & drank
 - bv bescherming → kleding, huisvesting
- Materiële <-> immateriële behoeftes
 - bv ontwikkeling → onderwijs
 - bv ontspanning → toerisme
- Collectieve <-> individuele behoeftes (subjectiever)
 - bv onderwijs, wegen, bejaardenzorg, ...

Figuur 5.3 De behoeftenhiërarchie van Maslow

Bronnen: Uit *Motivation and Personality* door Abraham H. Maslow. Copyright 1970 Abraham H. Maslow. Copyright 1954, 1987 Harper & Row Publishers, Inc. Herdrukt met toestemming van Addison Wesley Educational Publishers, Inc. Zie ook Barbara Marx Hubbard, 'Seeking Our Future Potentials', *The Futurist*, mei 1998, pp. 29-32.

Uit het handboek "Marketing, de essentie" van Philip Kotler, pg 72

Schaarse middelen

Schaarse middelen = de middelen waarover men beschikt om zijn talrijke behoeften te bevredigen

= economische of schaarse goederen <-> vrije goederen

Schaars \neq zeldzaam

= zijn in onvoldoende mate aanwezig om volledig in alle behoeftes van alle mensen te kunnen voorzien

Schaarste = kern vd economische wetenschap

→ waardeverschijnsel (= prijs)

+ beperktheid van ons inkomen

→ keuzeprobleem

Nuttigheid & keuzeprobleem

- Ons inkomen kan nooit al onze behoeftes bevredigen, want die zijn oneindig.
- WAT men kiest hangt af van subjectieve **NUTTIGHEID** vh goed voor die persoon
- **ECONOMISCH PRINCIPE** = Mens zoekt **MAXIMALE BEHOEFTEBEVREDIGING** of **HOOGSTE NUTTIGHEID**
- Geldt ook voor bedrijven & overheid

Definitie Economie

De economische wetenschap is de studie van het menselijk streven naar bevrediging van behoeften met behulp van schaarse middelen.

2. Welvaart & welzijn

- **Welvaart** = mate waarin men behoeftes met schaarse middelen kan bevredigen.
- **Welzijn** = ruimer ook bevrediging van behoeftes die geen beslag leggen op schaarse middelen of hiervoor niet geschikt zijn

Oefenen

Zelf toetsen T0.1 en T0.2 online

- https://www.ecampuslearn.com/dashboard/book/2754/quizzes/view?training_code=&toc_item_ref%5BBODY06%5D=BODY06&quiz_type%5B63%5D=63
- https://www.ecampuslearn.com/dashboard/book/2754/quizzes/view?training_code=&toc_item_ref%5BBODY06%5D=BODY06&quiz_type%5B63%5D=63

OPM bij toets 1: zijn eerder schaarse goederen = oplossing dan behoeftes

3. Soorten goederen

- **Vrije = niet-schaarse goederen** bv.....
- **Economische goederen** zijn alle schaarse, stoffelijke goederen of menselijke prestaties (diensten) die de eigenschap bezitten te kunnen dienen tot bevrediging van menselijke behoeften.
Hebben een 'prijs'
 - Tastbare goederen
 - Ontastbare, immateriële diensten
 - Veel mengvormen bv toeristische producten

Economische goederen

- **Zuiver individuele goederen**
 - mogelijk rivaliteit tussen consument & uitsluiting
bv volgeboekt vliegtuig of hotel
 - meestal door bedrijven aangeboden
 - marktprijs dekt kosten → winst
- **Zuiver collectieve goederen:**
 - voor iedereen,
 - meestal door overheid voorzien
bv brandweer & politie
→ niet echt een marktprijs, worden volledig betaald met belastinggeld
- **Quasi collectieve goederen**
bv onderwijs: kamperen voor de school

Economische goederen of diensten

- **Consumptiegoederen of -diensten**
bevredigen onmiddellijk de behoeften van eindverbruiker
 - Verbruiksgoederen (niet-duurzame consumptiegoederen)
 - Gebruiksgoederen (duurzame consumptiegoederen)
- **Investeringsgoederen**
dienen om andere goederen te produceren
 - Kapitaalgoederen of productiegoederen (duurzaam)
 - Vlottende investeringsgoederen (niet-duurzaam)

Oefenen

Zelftoetsen online T0.3

4. Consumptie en productie

Consumptie

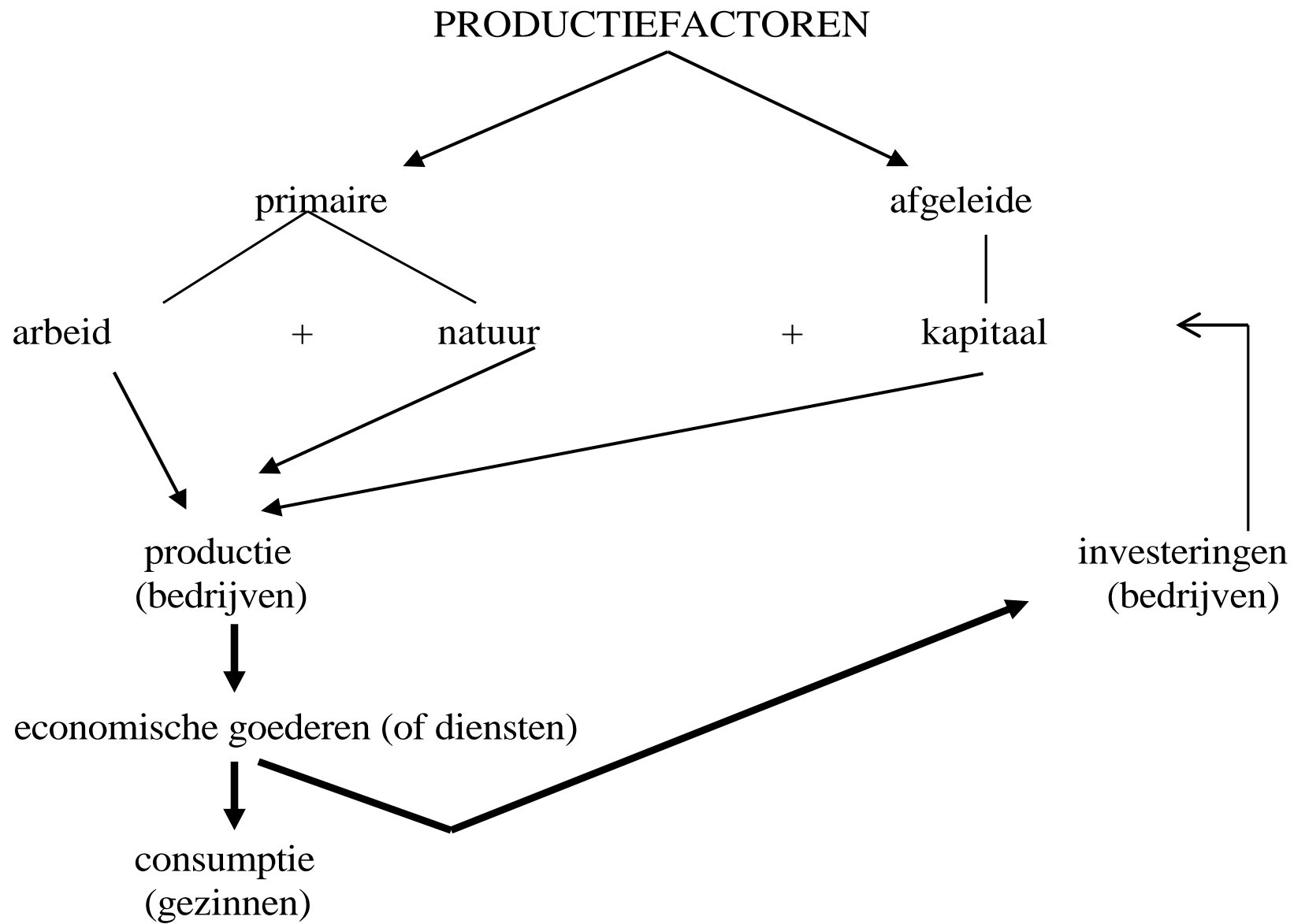
aanwending van economische goederen voor niet-productieve doeleinden (besteding van het inkomen) voor bevrediging persoonlijke behoeftes

Productie

het scheppen of toevoegen van waarde aan de economische goederen (verwerven van inkomen)

→ **3 klassieke productiefactoren:**

- **Natuur:** grondstoffen & energie
- **Arbeid:** fysieke & mentale arbeid (ondernemerschap)
- **Kapitaal:** (kapitaalgoederen) afgeleide PF of omwegproductie

5 Inductieve of deductieve methode

Pg 8 niet te kennen

6 Ceteris paribus clause

Studie van een welbepaald economisch verschijnsel afhankelijk van 1 variabele.
Alle andere factoren waarvan het economisch verschijnsel afhankelijk is, worden verondersteld constant / onveranderd te blijven gedurende de observatie.

7 Micro, meso of macro economie

Micro-economie

Studie van het gedrag van een individuele huishouding (gezins- of bedrijfshuishouding)

Meso-economie

studie van bepaalde huishoudingen (bedrijfstak of sector, regio)
bv autosector, energiesector, distributiesector, toerismesector, ...
bv Vlaanderen, Wallonië, de Kust, ...

Macro-economie

Studie van alle bedrijven, alle gezinnen en alle
overheidshuishoudingen: alle economische grootheden van een land
bv België

Micro, meso of macro economie

MICRO voorbeelden

- VRT.NWS, 9/7/24, " **1.400 banen verdwijnen dit jaar nog bij Audi Brussels**, zegt ABVV:
"Zonder oplossing is sluiting onvermijdelijk"
- De Morgen, 23/3/24 "**Amazon** investeert 1,1 miljoen euro in de Brabantse Wouden"
- Bruzz, 22/1/24, "**Brussels Airlines** en **TUI fly** nemen zevenhonderd mensen aan"

Micro, meso of macro economie

MESO

- VRT.NWS, 15/8/22, **Recordweekend aan de kust: "Buitenlandse toeristen zijn opsteker"**
- VRT.NWS, 12/7/22, **Minister van Energie Van der Straeten wil 25 procent van overwinst energiesector belasten**
- VRT.NWS, 9/10/21, **Ook voor tweedehandswagens betaal je nu meer dan vóór corona: "Spanning tussen beperkt aanbod en grote vraag"**

Tweedehandswagens zijn het voorbije anderhalf jaar met 10 tot 15 procent duurder geworden. Dat blijkt uit cijfers van autosectorfederatie Febiac waarover De Tijd bericht. Een tekort aan computerchips en twijfels en uitstel bij de aankoop van nieuwe wagens spelen daarin een rol.
- VRT.NWS, 6/1/20, **Werkloosheid in Vlaanderen is fors gedaald, maar voor 60-plussers en mensen met migratieachtergrond blijft het moeilijk**

Micro, meso of macro economie

MACRO

- VRT.NWS, 31/8/22, **Inflatie** in eurozone op recordhoogte, België doet slechter dan **Europese gemiddelde**
- VRT.NWS, 14/7/22, **Belgische begroting** dreigt 33 miljard euro in rood te eindigen in **2027, dit jaar daalt tekort wel licht**
- VRT.NWS, 17/6/22, **Planbureau ziet economische groei** verzwakken en "door hoge **inflatie nauwelijks ruimte voor loonstijgingen**"
- VRT.NWS, 30/5/18, "Zeven op de tien bedrijven geremd door **krachte op de arbeidsmarkt**"

Oefenen

Zelftoetsen online T0.4, T0.5 & T0.7